

BESLUT

2018-09-03

Dnr: 18/00055

SAKEN

Rapport, SVT1, 2017-10-20, kl. 19.30 och *Aktuellt*, SVT2, 2017-10-20, 23 och 29, kl. 21.00, inslag om en programledare som anklagats för sexuella trakasserier; fråga om respekt för privatlivet

BESLUT

Inslagen fälls. De strider mot bestämmelsen om respekt för privatlivet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGEN

Inslagen handlade om att det riktats anklagelser om kränkande beteende mot NN, programledare för ett välkänt tv-program på TV4.

Rapport den 20 oktober, 2017 kl. 19.30

I inslaget sa programledaren bland annat följande.

Alla program med TV4-profilen [NN] har tagits bort ur TV4:s tablå efter att han anklagats för sexuella trakasserier. Flera kvinnor har under hashtagen Metoo gått ut i sociala medier och berättat om hur de har utsatts. Och redan i går togs programledaren ur tjänst. [NN] säger till Expressen att han är ångerfull och inte förstått att hans agerande gått över gränsen.

Under tiden som programledaren presenterade nyheten visades en elektronisk skylt med texten "NN - anklagas för kränkningar" och rörliga bilder på NN.

Aktuellt den 20 oktober, 2017, kl. 21.00

I påannonseringen sa programledaren följande.

Efter vittnesmålen mot [NN], TV4 slutar sända [namn på tv-program].

Under tiden som programledaren påannonserade nyheten visades en elektronisk skylt med texten ”TV4 stoppar program”. Därefter sa programledaren bland annat följande.

Vittnesmålen om trakasserier som framför allt berättats av kvinnor under hashtagen Metoo i sociala medier har fått enorm uppmärksamhet under den här veckan. I dag ledde några av vittnesmålen till att tv-programmet [namn på tv-program] försvinner ur TV4:s tablå. Företagsledningen slutar att sända programmet efter anklagelserna mot programledaren [NN].

En reporter sa därefter följande.

I kölvattnet av kampanjen Metoo har flera anklagelser kommit fram mot programledaren [NN]. I går togs han ur tjänst. I dag meddelar TV4 att man stoppar alla program där [NN] medverkar, bland annat byggprogrammet [namn på tv-program] som är mitt uppe i säsongen.

Under tiden som reportern presenterade nyheten visades bland annat rörliga bilder på NN. En reporter sa därefter följande.

[NN] anklagas för att under lång tid ha utsatt flera kvinnliga medarbetare för sexuella trakasserier. Flera av kvinnorna vittnar dessutom om att de vänt sig till ledningen på produktionsbolaget och TV4, men att ingenting hänt. En bild som TV4 nu bekräftar. [...] [NN] har avböjt kommentar till SVT, men säger till Expressen att han inte förstått att han gjort folk illa. Och att det han gjort inte varit avsett som sexuella trakasserier.

Under tiden som reportern presenterade nyheten visades bland annat rörliga bilder på NN. Därefter medverkade en författare som skrivit om sexuella övergrepp mot kvinnor i ett studiosamtal. I samtalet nämndes NN vid namn vid följande tillfällen.

(Programledare) – Ja, [namn på en amerikansk filmproducent] är ju då det som startade alltihop. Men om man då ser på [NN] och den position då, som han har haft i produktionen [namn på program] och som andra medieprofiler, förutom de här två då, kan ha haft. Alltså, den här rollen som de har haft, vilken betydelse spelar den? [...] (Programledare) – [NN] själv, han säger att han inte, han säger i dag att han har gjort fel, men att han inte under den här perioden har förstått att han har, har gjort fel. Vad, vad tänker du om den förklaringen? [...] (Programledare) – Och jag poängterar det igen då, att vi har sökt både [NN] och TV4, som då har avböjt att vara med. [...] (Författare) – Ja, men nu kan vi ju se, att det här, SVT har ju till exempel väntat med att, att namnpublicera när det gäller [NN]. Nu har det ju kommit ifrån TV4 och även [NN] själv. Så att jag tror att det liksom ändå är så, att det här är större än att det skulle handla bara om, om namnpubliceringar.

Aktuellt den 23 oktober, 2017, kl. 21.00

I ett studiosamtal nämndes NN vid namn vid följande tillfälle.

(Programledare) – Det har ju gått lite över en vecka nu. I dag kom det besked att TV4, de avslutar allt samarbete med [NN].

Aktuellt den 29 oktober, 2017, kl. 21.00

I inslaget sa en reporter bland annat följande.

Kampanjen Metoo har nu rullat i fyra veckor och visar inga tecken på att avta. Nya grupper berättar om övergrepp i alla yrkesgrupper och samhällslager. I sociala medier har vittnesmålen flödat. Historier som tidigare inte fått, eller kunnat komma fram. När TV4 för ett par veckor sedan bröt med [NN], erkände ledningen att man länge känt till anklagelserna, men valt att titta bort. Nu har det blivit svårare.

Under tiden som reportern presenterade nyheten visades bland annat rörliga bilder på NN.

ANMÄLAN

NN är kritisk till att han namngavs i samband med rapporteringen om den så kallade metoo-rörelsen och att det sades att han var misstänkt för våldtäkt. NN anför att inte har någon samhällsbärande funktion utan bara är en tv-snickare samt att namnpubliceringen inneburit ett oerhört lidande för honom och hans familj. NN framhåller att han inte är dömd för något.

Mot bakgrund av anmälan har granskning skett av sändningarna av *Rapport*, kl. 19.30 och *Aktuellt*, kl. 21.00 under perioden 20–27 oktober och 30–31 oktober 2017.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslagen överensstämmer med bestämmelsen om respekt för privatlivet och anför i huvudsak följande.

Metoo-kampanjen fick ett mycket stort genomslag i Sverige. Det som började som avslöjanden om en amerikansk filmmoguls agerande spred sig snabbt över världen och blev en stark proteströrelse där kvinnor berättade om sina egna upplevelser av sextrakasserier och övergrepp under hashtagen Metoo. I Sverige började rörelsen som en gräsrotsaktion i sociala medier, men spred sig snabbt till etablerade medier som började uppmärksamma problematiken kring den tystnadskultur som tidigare funnits runt frågor om trakasserier och övergrepp, inte minst inom arbetslivet. Till följd av de uppgifter som kommit fram kallade regeringen till sig arbetsmarknadens parter för diskussioner i frågan. Inom många företag, inte minst i mediebranschen, gjordes internutredningar och på flera håll avslutades anställningar och samarbeten till följd av vad som kom fram.

NN var en av dem som enskilda riktade anklagelser mot i sociala medier. Den 19 oktober 2017 kom besked från TV4 att ett produktionsbolag hade inlett en internutredning och att TV4 hade beslutat att ta NN ur tjänst till följd av uppgifter som bland annat publicerats på sociala medier. Detta rapporterades av SVT Nyheter utan att namnet nämndes, i stället talade man om en TV4-profil. Det var först när TV4 gick ut och förklarade att kanalen skulle sluta sända det populära programmet som NN ledde som han namngavs i SVT:s rapportering.

Då hade det också framkommit att TV4 skulle göra en internutredning kring sitt eget agerande i frågan. NN hade också själv uttalat sig i Expressen, vilket SVT redovisade i sin publicering sedan han avböjt medverkan i SVT.

Det aktuella programmet var fram tills dess ett av Sverige mest populära tv-program. Det hade sänts sedan 1997, hela tiden med NN som programledare. Programmet var för publiken intimt förknippat med NN och SVT:s bedömning var att han hade blivit identifierad av en mycket vid krets även om hans namn inte hade nämnts i rapporteringen.

Det var inte ett alternativ för SVT Nyheter att avstå från att rapportera om TV4:s drastiska beslut under de aktuella dagarna. Det fick en direkt påverkan på programmets stora publik. Det hade inte heller varit ett alternativ att avstå från att nämna bakgrunden. Fokus i SVT:s rapportering låg på TV4:s agerande och den självkritik som företaget förde fram för att man inte hade agerat på tidigare signaler om att allt inte stod rätt till i produktionen av det nu stoppade programmet. Mot bakgrund av TV4:s ställning som en av Sveriges stora aktörer inom mediebranschen fanns det ett oavvisligt allmänt intresse av att rapportera om de uppgifter om missförhållanden som framförts.

När det gäller NN själv stämmer det att han inte varit en makthavare i formell mening, men mot bakgrund av sin unika ställning som förgrundsfigur för ett av Sveriges mest populära tv-program och sin mångåriga programledarkarriär var han en profilerad offentlig person med en framskjuten position inom mediebranschen. Som frontfiguren i den satsning som blivit en av TV4:s stora kommersiella succéer blev NN också en ekonomisk maktfaktor i förhållande till sina uppdragsgivare. Reklamintäkter och sponsorsarbeten i samband med programmet har av externa bedömare uppskattats till mångmiljonbelopp varje år.

Mot bakgrund av ovanstående anser SVT att NN hade en sådan ställning att han måste tåla uppmärksamhet och granskning av sitt agerande gentemot personer i förhållande till vilka han haft en maktposition. De uppgifter som redovisades i de granskade inslagen var inte detaljerade och det framställdes inte som om hans agerande varit brottsligt.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (15 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen är avsedd att ge skydd för den personliga integriteten. Den tillämpas även i fall med namnpublicering vid brott eller misstanke om brott.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Förekomsten av NN:s namn och bild tillsammans med uppgifter om anklagelserna mot honom utgjorde ett intrång i hans personliga integritet. Frågan i ärendet är om intrånget kan motiveras av ett oavvisligt allmänt intresse. Det förhållandet att NN är känd med anledning av sin roll som programledare i tv innebär enligt nämndens mening inte i sig att NN innehar en sådan ställning i samhället som motiverar intrånget. Nämnden har i sin praxis bland annat beaktat om en berörd person har kommenterat förhållanden eller på annat sätt själv gett spridning till uppgifter av intrångskaraktär. Programföretaget har i ärendet anfört att NN den 20 oktober i tidningen Expressen framträtt och kommenterat anklagelserna som riktats mot honom vid den tidpunkten. Nämnden noterar att NN även kommenterade anklagelserna i en direktsänd intervju på TV4:s webbplats samma dag. Även om NN själv har gett sin bild av anklagelser som riktats mot honom under en tid, har programföretaget emellertid ett eget ansvar för valet att röja NN:s identitet. Privatlivsbestämmelsen i sändningstillståndet medför en skyldighet att visa särskild hänsyn och återhållsamhet när det gäller publicering av känsliga uppgifter. Mot bakgrund av allvaret i anklagelserna mot NN som redovisades i inslagen, den spridning som uppgifterna fick genom rikssändningarna och det förhållandet att NN inte innehar en framskjuten eller särskilt ansvarskrävande position i samhället, anser nämnden att namnpubliceringen – trots NN:s val att ge sin kommentar – inte tillräckligt kunde motiveras av ett oavvisligt allmänt intresse. Inslagen strider därför mot privatlivsbestämmelsen.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Staffan Dopping och Bo-Erik Gyberg efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Rasmus Gedda

Originalhandlingar med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.